

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ
2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI**

**TOPLUMA DAYALI TIP GRUBU
DÖNEM 3 EĞİTİM ETKİNLİĞİ**

“AİLE İZLEM ÇALIŞMASI”

ÖĞRENCİ REHBERİ

DÖNEM 3 AİLE İZLEM ÇALIŞMASI

Sevgili öğrenciler;

Topluma Dayalı Eğitim Etkinlikleri kapsamında bu dönemde sizlerle birlikte “**Aile İzlem Çalışması**” yapacağız.

Her biriniz, bir arkadaşınızla grup oluşturarak (tercihen bir kız, bir erkek öğrenciden oluşan grup) dönem boyunca ve düzenli olarak izleyebileceğiniz bir aile seçecek ve size dağıtılan bu rehberdeki bilgiler doğrultusunda ailenizi izleyerek, bu izlemelerde elde ettiğiniz bilgileri ekte sunulan formlar aracılığı ile kayıt altına alacaksınız. **İki kişilik her bir grubun, aileye her bir ziyaretini, tek form halinde kayıt altına alması** yeterlidir.

Bu çalışma, size rehberlik edecek Halk Sağlığı Anabilim Dalı öğretim üyesinin destek ve yönlendirmeleri ile yürütülecektir. Bu nedenle de, başarılı olabilmeniz sizin danışman öğretim üyesi ile düzenli ve sağlıklı bir iletişim kurmanıza bağlıdır.

Aileyi ilk ziyarette, iletişim kuracağınız, aileyi temsil eden/ görüşülen/ sorumlu kişiyi çalışmanın amacı ve biçimi konusunda bilgilendirmek gerekmektedir. Çalışmayı kabul etmesi halinde, kendisinden alınan bilgiler ile “**Aile İzlem Formu I**” doldurulacaktır. Bu formu sene başında oluşturacağınız “**Aile İzlemi Dosyası**”nda saklayın, bu formlar öğretim üyesine yıl sonunda teslim edileceğinden düzenli kayıt altına alıp dosyalamanız önemlidir.

Daha sonraki düzenli ziyaretlerin tümünde “**Aile İzlem Formu II**” kullanılacaktır. Aile 15 gün ara ile (ayda iki kez) izlenmeli ve her izlemede, elde edilen bilgilerin yardımı ile “**Aile İzlem Formu II**” doldurulmalıdır. Bu formlar “**Aile İzlemi Dosyası**”nda saklanırken, Dönem sonunda “**Aile İzlem Raporu**” bu formlardaki bilgilerden yararlanılarak hazırlanacaktır. Bu nedenle dönem sonuna dek kaybedilmeden ve özenle saklanması gerekmektedir.

Danışman öğretim üyesi ile birlikte belirlenen gün ve saatlerde görüşülerek, ziyaretleriniz ve çalışmalarınız hakkında bir değerlendirme yapılacak, gerekli yardım ve önerileri alınacaktır.

Bu görüşmelerin yarısı ilk yarıyı gerçekleştirilecek ve “**Yıl Ortası Aile İzlemi Sunum**” ile birlikte ara not için değerlendirilecektir. Bu sunum sırasında o güne dek yürüttüğünüz çalışmaları kapsayan “**Aile İzlem Dosyası**” nı da getirip, göstermeniz gerekmektedir.

Dönem sonuna dek aile ile ayda iki kez olmak üzere, toplam yaklaşık 14-16 kez görüşmeniz, öğretim üyesi ile ise ayda bir kez olmak üzere toplamda en az 7 kez görüşmeniz gereklidir. Öğretim üyesi ile her görüşmede yoklama alınacaktır.

“Aile İzlem Raporu” öğrenciler tarafından, izlediği ailelerin formlarından yararlanılarak hazırlanacak olup, yıl sonunda danışman öğretim üyesi ile belirlenen bir tarihte teslim edilecektir. **“Aile İzlem Raporu”**nuzu standart formata uygun olarak, rehberde size sunulan yolu izleyerek ve danışman öğretim üyesi ile sıkı iletişim içinde hazırlamanızın önemli olduğunu unutmayınız. Her grup; tek rapor ve izleme formlarından oluşan tek dosya hazırlayacaktır. Gruplar rapor ve dosya bir arada olacak şekilde, tek örnek olarak yıl sonunda imza karşılığı teslim edecektir.

Danışman öğretim üyenizce;

- ilk yarıyıl sonunda **“Aile İzlem Formları”**ndan oluşan **“Aile İzlem Dosyası”** ve **“Yıl Ortası Aile İzlemi Sunumu”** ile ara değerlendirme notu verilecek,
- yıl sonunda ise, **“Aile İzlem Dosyası”** tamamı, **“Aile İzlem Raporu”** göz önünde bulundurularak yıl sonu değerlendirme notu verilecektir. Bu notların nasıl değerlendirmeye alınacağı hakkında detaylı bilgilere Dönem 3 2018-2019 Öğrenci Rehberi'nden ulaşılabilir.

Gereksinim duyulabilecek belirli rehber, protokol, mevzuat, kaynak ve linkler öğrenci şifresi ile ulaşabileceğiniz biçimde “Moodle”a yüklenecektir. Bunlara ilave olarak; öğrencilerin kaynak araştırması yaparak eğitim gereksinimlerini karşılaması beklenmektedir. Danışman öğretim üyesi, bu konuda da size yardımcı ve yönlendirici olacaktır.

Çalışmanın amaç, hedef ve biçimi aşağıda kısaca özetlenmiştir.

ÇALIŞMANIN AMACI

Aileyi; bir yıla yakın bir süre ile evinde ve aile ortamında izleyerek, çevresiyle bir bütün olarak tanımak, sağlık davranışlarını gözlemek, demografik, sosyal, ekonomik ve sağlıkla ilgili değişiklikleri izlemek ve onlarla iletişim kurma becerileri geliştirmektir.

ÇALIŞMANIN HEDEFLERİ

Ailenin;

- Sağlık sorunlarını, gereksinimlerini ve önceliklerini saptamak,
- Sağlık hizmetlerinden yararlanma durumunu ve bu alandaki sorunlarını izlemek ve bu konuda desteklemek,
- Sağlık sorunlarına yönelik olarak koruyucu, iyileştirici ve sosyal hizmetler konusunda yönlendirme yapmak,
- Sosyoekonomik ve demografik yapısını tanımak ve değişiklikleri izlemek,
- Sağlık sistemini ve sağlık hizmetleri basamaklarını tanımak,
- İletişim becerileri, sorun çözme becerilerini geliştirmek ve güçlendirmek
- Kendi öğrenim gereksinimlerini belirlemek ve gidermek
- Aileye sağlık eğitimi yapmak
- Elde edilen bilgiler ve yapılan gözlemler ışığında bir “Aile İzlem Raporu” hazırlamaktır.

AİLE SEÇİMİ ve İZLENMESİ

Aile izlem çalışması yapacağınız aileyi seçerken:

- rahatça iletişim kurabileceğiniz, evine girip çıkabileceğiniz,
- beş yaş altı çocuğu ya da gebesi olan,
- düşük gelir ve sosyoekonomik düzeye mensup aileleri öncelikle tercih ediniz.

Hiç bir şekilde aile seçme olanağınız yok ise öğretim üyenizden yardım isteyiniz.

Aileyi izlerken, ailenin sağlık sorunları olması durumunda, **aileye tedavi önerisinde bulunmaksızın**, danışmanlık veya gereksinime göre eğitim yapmanız yeterlidir.

AİLE İZLEM RAPORUNU HAZIRLARKEN;

1.İzlediğiniz aileleri tanımlayınız, toplam kaç ziyaret yaptığınızı belirtiniz.

2.Ziyaretleriniz sürecinde ailelerde oluşan demografik değişiklikleri tanımlayınız ve bu durumu yorumlayınız.

3.Ailelerin sağlık ve sosyal sorunlarını tanımlayınız, bu sorunların nedenlerini, önlenabilirliğini göz önünde bulundurarak tartışınız.

4.Ailelerin sağlık ve sosyal sorunlarını cözlemek ya da sağlığı geliştirmek için yaptıklarını ve sizin katkılarınızı belirtiniz. Yaptıklarınızın etkili olup olmadığını, aileye yardımda yetersiz kaldığınız durumlar olup olmadığını ve nedenlerini tartışınız.

5.Bu calışmanızın size ve topluma kazandırdıklarını, sizin kendinizi geliştirmenizde ya da sorgulamanızda, hekimlik görevlerinizde yol göstericiliğini irdeleyiniz. Ayrıca örnek format ekte verilmiştir.

ÖNEMLİ NOT ! Raporunuzu hazırlamada aile izlem danışmanınız ile düzenli görüşmenizin çok yararlı olacağını, bunun başarınızın ön koşulu olduğunu unutmayınız. Aile izlem danışmanınız ile haftalık/aylık görüşme gün ve saatini belirleyin ve görüşme düzeninizi aksatmayın.

Değerlendirme

- ilk yarıyıl sonunda **“Aile İzlem Formları”**ndan oluşan **“Aile İzlem Dosyası”** ve **“Yıl Ortası Aile İzlemi Sunumu”** ile ara değerlendirme notu verilecek,
- yıl sonunda ise, **“Aile İzlem Dosyası”** tamamı, **“Aile İzlem Raporu”** göz önünde bulundurularak yıl sonu değerlendirme notu verilecektir. Bu notların nasıl değerlendirmeye alınacağı hakkında detaylı bilgilere 2018-2019 Öğrenci Rehberi'nden ulaşılabilir.
- Ara değerlendirmelerde devam durumu, iletişim, izlem sayısı, izlemlerde yapılanlar, sunum ve dosya hazırlığı dikkate alınacak ve standart bir form aracılığıyla değerlendirilecektir. Son değerlendirmede devam durumu, iletişim, izlem sayısı, izlemlerde yapılanlar, rapor ve dosya hazırlığı dikkate alınarak, standart bir form aracılığıyla değerlendirilecektir

Bu çalışmada sizlere yürekten başarılar dileriz.

EK-1 Aile İzlem Formu-I

EK-2 Aile İzlem Formu-II

EK-3 Aile İzlem Raporu Formatı

EK-4 Ara Değerlendirme Kriterleri

Ek-5 Son Değerlendirme Kriterleri

EK-1**AİLE İZLEM FORMU-I**

Formun Doldurulma Tarihi:...../...../20..

Görüşülen kişinin Adı Soyadı:	Öğrencinin Adı Soyadı:	Öğrencinin Adı Soyadı:
Adresi	Numarası:	Numarası
Telefon Numarası	Telefon Numarası:	Telefon Numarası

Evde Yaşayan Kişi Sayısı	
Aile Tipi	☐ Çekirdek ☐ Geniş ☐ Parçalanmış

Aile Bireyleri	Adı ve Soyadı	Yaşı	Öğrenim Durumu	Mesleği	Halen Yaptığı İş
Baba					
Anne					
Çocuklar (büyükten küçüğe) (.....) (.....) (.....) (.....)					
Diğer Aile Bireyleri (.....) (.....)					

Sosyal Güvence Durumu	☐ Yok ☐ Var SGK ☐ Özel Sigorta ☐ Yeşil Kart ☐ Diğer (belirtiniz.....)
Ailenin Aylık Geliri	.....TL.

Oturulan Konutun Özellikleri	
Konut Tipi	☐ Apartman ☐ Gecekondu
Evin mülkiyeti	☐ Kendilerine ait ☐ Kira
Evdeki Oda Sayısı	
Isınma Tipi	☐ Kalorifer ☐ Soba ☐ Diğer (belirtiniz...)
İçme- Kullanılan Suyun Kaynağı	☐ Şebeke suyu ☐ Damacana ☐ Diğer (belirtiniz.....)
Tuvaletin Yeri-Tuvalet Tipi	☐ Evin İçinde ☐ Evin Dışında
Mutfak, Banyo, Tuvalet gibi Sulu Alanların Özellikleri	
Evsel atıkların toplama ve zararsız hale getirilme yöntemi	
Konut ile ilgili genel değerlendirmeniz	
Ev Kazaları açısından değerlendirmeniz	

Ailede bulunan 15 yaş üzeri evli ya da evlenmiş kadınların doğurganlık ile ilgili özellikleri		
	I.(Adı Soyadı.....)	II. (Adı Soyadı.....)
Yaptığı Canlı Doğum Sayısı		
Yaptığı Ölü Doğum Sayısı		
Yaptığı Kendiliğinden Düşük Sayısı		
Yaptığı İsteyerek Düşük Sayısı		
Hiç evde doğum yapmış mı?	☐ Evet ise kaç kez.... ☐ Hayır	☐ Evet ise kaç kez..... ☐ Hayır

Halen Doğum Kontrol Yöntemi Kullanıp-Kullanmadığı (ilk ziyaretten sonraki ziyaretlerde sorulabilir)	☐ Evet ise kullandığı yöntemi belirtiniz..... ☐ Hayır ise nedenini belirtiniz.....	☐ Evet ise kullandığı yöntemi belirtiniz..... ☐ Hayır ise nedenini belirtiniz.....
Halen Gebe mi?	☐ Evet ise kaç aylık..... ☐ Hayır	☐ Evet ise kaç aylık..... ☐ Hayır
Halen Lohusa mı?	☐ Evet ☐ Hayır	☐ Evet ☐ Hayır

Ailede bebek ölümü olmuş mu?	☐ Evet ise nedenini belirtiniz..... ☐ Hayır
Ailede anne ölümü olmuş mu?	☐ Evet ise nedenini belirtiniz..... ☐ Hayır
Ailede yaşlı ölümü olmuş mu?	☐ Evet ise nedenini belirtiniz..... ☐ Hayır
Ailede başka ölüm olmuş mu?	☐ Evet ise kim ve nedenini belirtiniz..... ☐ Hayır

Ailede halen hasta olan kişi/kişiler var mı?	☐ Evet ise kimde ve ne olduğunu belirtiniz ..... ☐ Hayır
Ailede kronik bir hastalığı olan kişi/kişiler var mı?	☐ Evet ise kimde ve ne olduğunu belirtiniz..... ☐ Hayır
Sürekli ilaç kullanımı var mı?	☐ Evet ise kim kullanıyor ve hangi ilaç/ilaçlar olduğunu belirtiniz..... ☐ Hayır

Ailede engelli birey var mı?	☐ Evet ise kimde ve ne olduğunu belirtiniz ..... ☐ Hayır
------------------------------	---

Ailenin öncelikle gittiği, tercih ettiği sağlık kuruluşu hangisidir?	
☐ Aile Hekimliği/ASM	☐ Özel Hastane
☐ AÇSAP	☐ Özel poliklinik
☐ Devlet Hastanesi	☐ Diğer ise ne olduğunu belirtiniz:.....
☐ Tıp Fakültesi Hastanesi	
Ayda kaç kez sağlık kuruluşuna başvuru yapılmaktadır?	

Ailede tıp dışı yöntemlerde (üfürükçü, kırıkçı-çıkıkçı, bitkisel ilaçlar vb.) şifa arama eğilimi var mıdır?	☐ Evet ise ne olduğunu belirtiniz ..... ☐ Hayır
---	--

DEĞERLENDİRME

Tanıştığımız ailenizin sağlık gereksinimlerinin neler olduğunu düşünüyorsunuz?

- 1.....
.....
..... konu/konularda sağlık eğitimi
- 2.....'nin gebe veya loğusa izlemi
- 3.....bebeğin ve/veya.....çocuğun izlem ve eğitimi
- 4.....kronik hastalıkların tedavi ve izlemi
- 5.....
.....konu/konularda sosyal destek
- 6.Psikolojik yardım ve danışmanlık:.....
- 7.Diğer (belirtiniz:.....

Yukarıda sıraladığınız gereksinimlerden hangisi/hangilerini öncelikli görüyorsunuz? Sıralayınız.

Sonraki ziyaretlerinizde yapacaklarınızı planlayınız.

EK-2**AİLE İZLEM FORMU II**

Ziyaret Tarihi:..../..../20..

Kaçıncı ziyaret:

Görüşülen kişinin Adı Soyadı:	Öğrencinin Adı Soyadı:	Öğrencinin Adı Soyadı:
Adresi:	Numarası:	Numarası
Telefon Numarası:	Telefon Numarası:	Telefon Numarası

1.Ailede ev halkı sayısında artma ya da azalma var mı? (Ailede 6 aydan fazla kalacak kişileri ya da ayrılan kişileri dikkate alınız)
2.Ailede doğum, ölüm, göç gibi değişiklikler olmuş mu?
3.Ailede önceki ziyaretinize göre yeni bir hastalık ya da sağlık sorunu ortaya çıkmış mı? Evet ise bu hastalık nedir? Bu hastalık önlenebilir nitelikte bir sağlık sorunu mudur? Bu konuda sizin katkınız olabilir miydi? Nasıl?
4. Bir önceki ziyaretinizde yapmayı planladığınız hangi müdahaleleri yapabildiniz?
5.Planlayıp da yapamadığınız müdahaleler oldu mu? Varsa nelerdir? Neden yapamadığınız açıklayınız.
6.Bir sonraki ziyaret planınızı belirleyiniz.

EK-3**AİLE İZLEM RAPORU**

1	Ailenin tanıtımı, aile bireyleri, demografik, sosyoekonomik özellikler, konut vb.
2	Ziyaret sayısı ve kısaca ziyaret sırasına göre gerçekleştirilen etkinlikler (tanışma, saptanan gereksinimler, eğitim, yönlendirme, aile hekimini ziyaret vb.)
3	Ailenin sağlık ve sosyal sorunları, nedenleri, önlenebilirliği, yapılan eğitim ve yönlendirme vb. sonuçları, zaman içinde ailede gözlenen değişimlerin tartışılması
4	Çalışmanın aileye kazandırdıkları
5	Çalışmanın size kazandırdıkları

Notlar:

1-Aile İzlem Raporu yukarıdaki beş başlıkta hazırlanacak olup, beş sayfayı aşmamalıdır.

2-İstenirse ailenin izinlerini almak koşulu ile fotoğraf konulabilir.

3-Raporun sonunda yararlanılan kaynaklar belirtilmelidir.

4-Yıl ortası sunum ve yıl sonu raporun aynı sistematığe göre hazırlanması beklenmektedir.

EK-4

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ
DÖNEM III AİLE İZLEMİ ÇALIŞMASI
Ara Değerlendirme Rehberi

Öğrenci Adı Soyadı:
Öğrenci No:

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		DEĞERLENDİRME	PUAN
1	Aileye ziyaret sayısı	7 ve üzeri ise 20 puan 4-6 ise 10 puan 1-3 ise 5 puan 0 ise 0 puan	
2	Danışman öğretim üyesiyle iletişimini düzenli ve sürekli tutma	3-4 ise 20 puan 1-2 ise 10 puan 0 ise 0 puan	
3	Ailenin demografik, sosyoekonomik, kültürel durumunu tanımlama ve değerlendirme	Yeterli ise 20 puan Kısmen yeterli ise 10 puan Yetersiz ise 0 puan	
4	Ailenin öncelikli sağlık ihtiyaçlarını belirleyerek, yapılacakları saptama, uygulama ve yapılan etkinlikleri açıklama	Yeterli ise 20 puan Kısmen yeterli ise 10 puan Yetersiz ise 0 puan	
5	Aile bireylerinin muayene, aşı, ameliyat, doğum vb. nedenlerle sağlık kurumunu kullanımını destekleme ve takip etme	Yeterli ise 10 puan Kısmen yeterli ise 5 puan Yetersiz ise 0 puan	
6	Sunum performansı	Yeterli ise 10 puan Kısmen yeterli ise 5 puan Yetersiz ise 0 puan	
TOPLAM PUAN			

Danışman Öğretim Üyesi:
İmza:

EK-5

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ
DÖNEM III AİLE İZLEMİ ÇALIŞMASI
Yıl Sonu Değerlendirme Rehberi

Öğrenci Adı Soyadı:

Öğrenci No:

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		DEĞERLENDİRME	PUAN
1	Aileye ziyaret sayısı	≤5 ise 5 puan 6-9 ise 10 puan 10-13 ise 15 puan ≥14 ise 20 puan	
2	Danışman öğretim üyesiyle iletişimini düzenli ve sürekli tutma	Yeterli ise 5 puan Kısmen yeterli ise 3 puan Yetersiz ise 0 puan	
3	Ailenin demografik, sosyoekonomik, kültürel durumunu tanımlama ve değerlendirme	Yeterli ise 10 puan Kısmen yeterli ise 5 puan Yetersiz ise 0 puan	
4	Ailenin öncelikli sağlık sorunlarını ve nedenlerini uygun olarak saptama ve tanımlama	Yeterli ise 10 puan Kısmen yeterli ise 5 puan Yetersiz ise 0 puan	
5	Öncelikli sağlık ihtiyaçlarına göre yapılacakları saptama, uygulama (yapılan etkinlikleri açıklama) ve yapılanların etkili olup olmadığını tartışma	Yeterli ise 10 puan Kısmen yeterli ise 5 puan Yetersiz ise 0 puan	
6	Aile bireylerinin muayene, aşı, ameliyat, doğum vb. nedenlerle sağlık kurumunu kullanımını katılım ve destekleme	Yeterli ise 10 puan Kısmen yeterli ise 5 puan Yetersiz ise 0 puan	
7	Ailenin ihtiyacına uygun sağlık eğitimini yapma	Yeterli ise 10 puan Kısmen yeterli ise 5 puan Yetersiz ise 0 puan	
8	Bu çalışmanın kendisine ve topluma kazandırdıklarını irdeleme	Yeterli ise 10 puan Kısmen yeterli ise 5 puan Yetersiz ise 0 puan	
9	Raporun genel görünüm ve içeriği	Yeterli ise 10 puan Kısmen yeterli ise 5 puan Yetersiz ise 0 puan	
10	Sunum performansı	Yeterli ise 5 puan Kısmen yeterli ise 3 puan Yetersiz ise 0 puan	

Danışman Öğretim Üyesi :

İmza: